

به نام خداوند مهربان و بخشنده

نگارش

فارسی

ششم دبستان

وزارت آموزش و پرورش
سازمان آموزش و پرورش استثنایی کشور

نام کتاب:
پدیدآورنده:
مدیریت برنامه ریزی و تألیف:
شناسه افزوده برنامه ریزی و تألیف:

نگارش فارسی - پایه ششم دبستان (دانش آموزان با نیازهای ویژه) ۳۶۰۴۱
سازمان آموزش و پرورش استثنایی کشور
معاونت برنامه ریزی آموزشی و توانبخشی
محسن غفوریان، منیره عزیزی، ساجد یعقوب نژاد، صدیقه رضایی (اعضای شورای برنامه ریزی)
فخرالسادات موسوی، طاهره پورسلیمان، معصومه شجاعی کزج (اعضای گروه تألیف)

مدیریت آماده سازی هنری:

اداره ی چاپ و انتشارات سازمان آموزش و پرورش استثنایی کشور

شناسه افزوده آماده سازی:

مجید ذاکری یونسی (مدیر هنری) - محمد عباسی (طراح گرافیک، طراح جلد و صفحه آرا) - زهره بیگدلو، پیام بیگدلو (تصویرگر)

نشانی سازمان:

تهران: خیابان انقلاب، خیابان برادران شهید مظفر - شماره ۶۶
تلفن: ۴۵۵۰۴۵۵، ۶۶۹۷۰۷۷۸، دورنگار: ۶۶۹۷۰۷۷۸، کدپستی: ۱۴۱۶۹۳۵۶۸۴

ناشر:

شرکت افست: تهران - کیلومتر ۴ جاده ی ابعلی، پلاک ۸، تلفن: ۷۷۳۳۹۰۹۳،
دورنگار: ۷۷۳۳۹۰۹۷، صندوق پستی: ۴۹۷۹ - ۱۱۱۵۵

چاپخانه:

شرکت افست «سهامی عام»

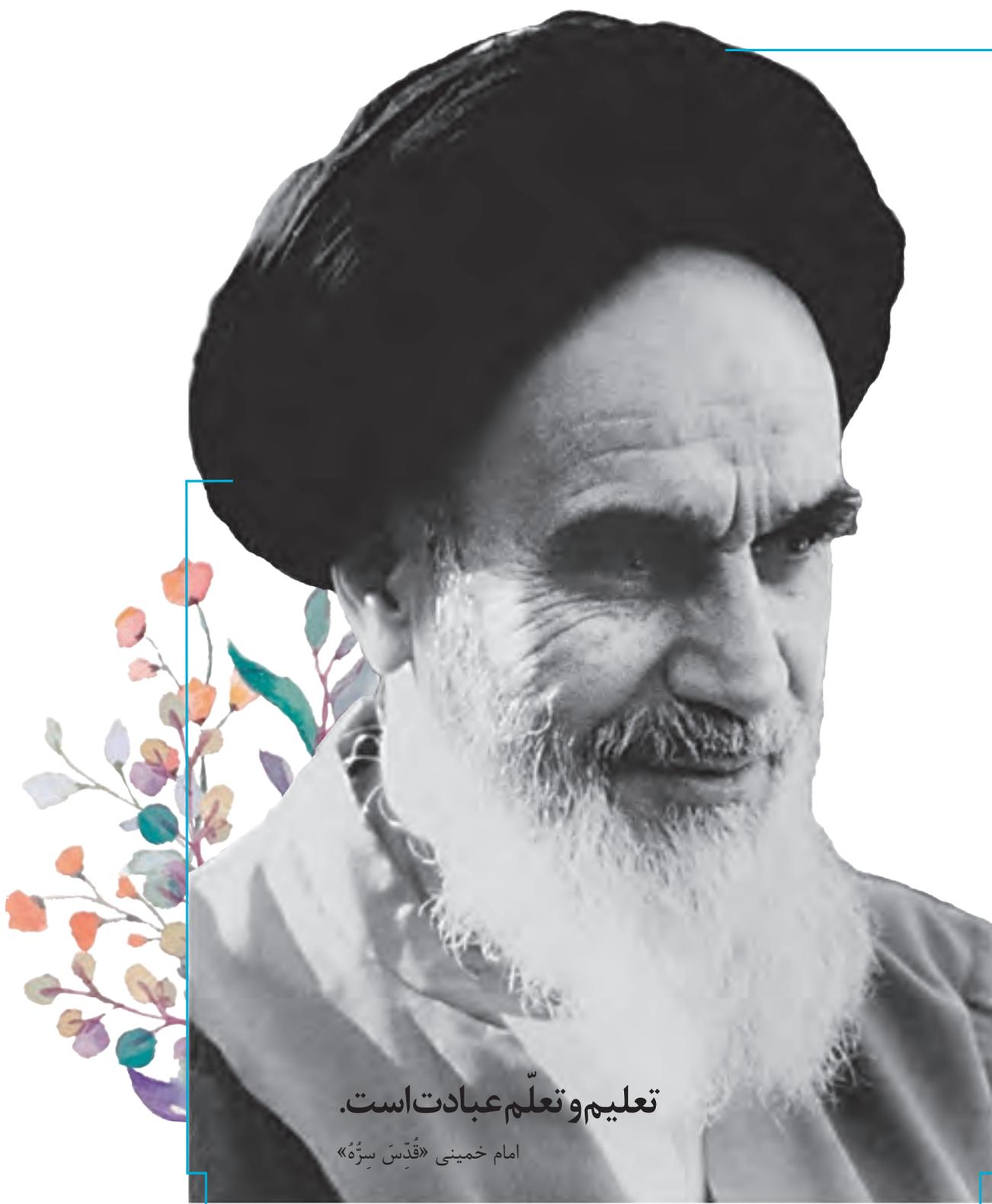
سال انتشار و نوبت چاپ:

چاپ اول ۱۳۹۸

کلیه حقوق مادی و معنوی این کتاب متعلق به سازمان آموزش و پرورش استثنایی کشور است و هرگونه استفاده از کتاب و اجزای آن به صورت چاپی و الکترونیکی و ارائه در پایگاه های مجازی، نمایش، اقتباس، تلخیص، تبدیل، ترجمه، عکس برداری، نقاشی، تهیه فیلم و تکثیر به هر شکل و نوع بدون کسب مجوز از این سازمان ممنوع است و متخلفان تحت پیگرد قانونی قرار می گیرند.

حق چاپ محفوظ است.

شابک ۴-۳۴۰۱-۰۵-۹۶۴-۹۷۸ ISBN 978-964-05-3401-4

تعلیم و تعلم عبادت است.

امام خمینی «قُدِّسَ سِرُّهُ»

فهرست

۲	یادآوری
۶	درس اول: باران
۱۱	درس دوم: لک لک ها بازمی گردند
۱۶	درس سوم: مهربانی پیامبر(ص)
۲۱	هنر و سرگرمی
۲۲	درس چهارم: مرد و روباه
۲۷	درس پنجم: کتاب و کتاب خوانی
۳۲	درس ششم: راه تحقیق
۳۷	هنر و سرگرمی
۳۸	درس هفتم: من ایرانم
۴۳	تمرین های دوره ای (۱)
۴۶	درس هشتم: آزاد
۵۰	درس نهم: سرود ملی
۵۵	هنر و سرگرمی
۵۶	درس دهم: پهلوان بزرگ
۶۱	درس یازدهم: باغچه بان مهربان
۶۶	درس دوازدهم: دلاور آسمانی
۷۱	هنر و سرگرمی
۷۲	درس سیزدهم: فردوسی
۷۷	درس چهاردهم: دو کاج
۸۲	تمرین های دوره ای (۲)
۸۶	هنر و سرگرمی

باسمه تعالی

" و من احياءها فكانما احياء الناس جميعا " (مأئده آيه ۳۲)

فرآیند تولید برنامه‌ی درسی مجموعه فعالیت‌های نظام‌مند و طرح ریزی شده‌ای است که تلاش دارد ابعاد چهارگانه زیر نظام برنامه درسی (طراحی، تدوین، اجرا و ارزشیابی) را در یک بافت منسجم و هماهنگ با غایت و اهداف نظام تعلیم و تربیت رسمی ساماندهی نماید.

در تدوین محتوای کتب دانش‌آموزان با نیازهای ویژه که بخشی از فرآیند برنامه درسی است، سعی شده تا ملاحظات ساحت‌های تربیتی حاکم بر فلسفه تعلیم و تربیت که ناظر بر رشد و توانمندی دانش‌آموزان برای درک و فهم دانش پایه و عمومی، کسب مهارت‌های دانش‌افزایی، به کارگیری شیوه تفکر علمی و منطقی، توان تفکر انتقادی، آمادگی جهت بروز خلاقیت و نوآوری و نیز کسب دانش، بینش و تفکر فناورانه برای بهبود کیفیت زندگی است، مورد توجه قرار گیرد. این محتوا با فراهم نمودن فرصت‌های مناسب برنامه‌ی درسی ضمن تأکید بر انعطاف در عین ثبات و همه‌جانبه‌نگری و توجه به هویت ویژه مربیان با نیازهای خاص، زمینه‌ساز دستیابی دانش‌آموزان به کسب شایستگی‌های لازم (توانمندی‌ها، مهارت‌ها) می‌باشد. امید است این محتوا در تحقق اهداف مؤثر باشد و معلمان عزیز و گرامی با بهره‌گیری از این کتاب بتوانند فراگیران را در دستیابی به صلاحیت‌های فردی و اجتماعی یاری نمایند.

این کار بزرگ حاصل همکاری صمیمانه کارشناسان سازمان آموزش و پرورش استثنایی و گروه‌های تالیف کتاب‌های درسی می‌باشد، شایسته است از تلاش و مساعی تمامی این عزیزان و همکاران سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی وزارت متبوع که در مراحل چاپ و آماده‌سازی ما را یاری داده‌اند، تقدیر و تشکر نماییم. در اینجا از همه‌ی همکاران و صاحب‌نظران درخواست می‌نمایم، تا نظرات و پیشنهادهای خود را در خصوص این محتوا به این سازمان منعکس نمایند.

دکتر مجید قدمی

معاون وزیر و رییس سازمان آموزش و پرورش استثنایی کشور

به نام خداوند جان آفرین | حکیم سخن در زبان آفرین

سخنی با همکاران

سپاس خدای را که بر ما منت نهاد و توفیق خدمتگزاری به این فرشته های زمینی را به ما ارزانی نمود. راه تعلیم و تربیت تعالی، مسیری بسیار پر ارج بوده و رسیدن به اهداف عالی آموزشی و تربیتی در گرو همت والای تمام همکاران عزیز می باشد که با عزمی راسخ، گام در این راه ارزشمند نهاده اند و با تمام توان خود، راه را برای دانش آموزان عزیز با نیازهای ویژه هموار نموده اند.

کتاب کار فارسی (نگارش) با رویکرد تحلیلی و روش های فعالیت محور و فعال در آموزش زبان محتوای خاصی را پیش بینی کرده که علاوه بر تعمیق آموخته ها و آموزش های کتاب فارسی (خوانداری) می کوشد تا آموزش ها را تداوم و استمرار بخشد.

این کتاب که مهارت های زبان آموزی را به طور موازی و مساوی و با آهنگی مناسب و متناسب با کتاب فارسی (فعالیت های خوانداری) آموزش می دهد، اهداف زیر را دنبال می کند:

- یادآوری و تقویت مهارت های نوشتاری
  - توانمندی دانش آموزان در به کارگیری بهنجار خط
  - تقویت درست نویسی کلمات و جملات شنیده شده
  - تقویت جمله نویسی و انشا نویسی
- فعالیت های کتاب (نگارش) فارسی در قالب املا و واژه آموزی - نگارش، برای هر درس و تمرین های دوره ای در نظر گرفته شده است.

املا و واژه آموزی: طراحی این فعالیت ها برای تحقق اهداف زیر می باشد:

- توسعه و تعمیق یادگیری مهارت های خواندن و نوشتن کلمات مهم و کلیدی متن هر درس می باشد که به طور همزمان صورت می گیرد.
- توجه به خط زمینه، رعایت اندازه ی حروف، رعایت میزان فشار وارده ی مداد بر کاغذ، رعایت فاصله ی مناسب بین کلمات و خوانا نویسی

— ارزیابی مستمر و درست از فعالیت های نوشتاری دانش آموزان در جهت بهبود روند فعالیت های نوشتاری
— بسط و گسترش جمله سازی برای ورود به دنیای انشانویسی به صورت مستقل

نگارش: هدف از این فعالیت ها پرورش تفکر منطقی و استقرایی و استدلال، انسجام ذهنی، ایجاد اعتماد به نفس، پرورش قوه تخیل، تربیت زبانی و درست نویسی برای ارتباط موثر و ایجاد زمینه برای بیان گفته ها و عقاید (انشا و گزارش نویسی) است.
در این فعالیت به این نکته توجه شده است که استفاده از هر موقعیت برای توجه به جزئیات در برقراری ارتباط تصویری و گسترش خزانه واژگان زیربنایی برای ورود به دنیای انشانویسی و گزارش نویسی می باشد.

تمرین های دوره ای: هدف از این تمرین ها، ارزیابی مجدد و بازآموزی از آموخته های دانش آموزان و در صورت نیاز ارائه آموزش های ترمیمی می باشد. این فعالیت به تناسب اهداف آموزشی درس ها، سازمان دهی شده است.

هنر و سرگرمی: این فعالیت به منظور ایجاد فضای شاد و استحکام بخشیدن به آموزش ها به صورت غیر مستقیم تدوین گردیده است. همچنین زمینه سازی برای خوش نویسی (خط تحریری) در این بخش در نظر گرفته شده است.

نام من ..... است.

نام خانوادگی من ..... است.

نام پدرم ..... است.

من در فصل ..... و در ماه ..... به دنیا آمده ام.

امسال من به کلاس ..... آمده ام.

نام آموزگارم ..... است.

من در مدرسه ی ..... درس می خوانم.

خانه هایی که نشانه ی بدون نقطه دارند را رنگ بزنید.

											م							ر		
	ظ					ش			س		گ							ک		ل
ق					ف				س		م		و			ل		ک		ح
		ط	م	د	ا				ک		ل		ه		گ		ر		س	
ا	س	ع			م	ر	گ	ه	س	ر	د	م	ر	د	ا	م	س	ا	ل	ک
م		ا	ر	ا	س					غ						ژ				
ا			ن							ز									ش	
م						ش									ق					

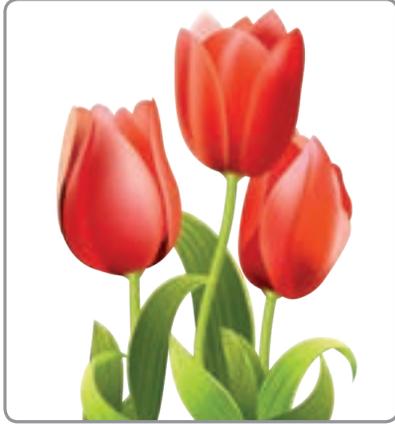
کلمه ی بالا را در جای خالی بنویسید و آن را بخوانید.

امسال من در کلاس ..... درس می خوانم.

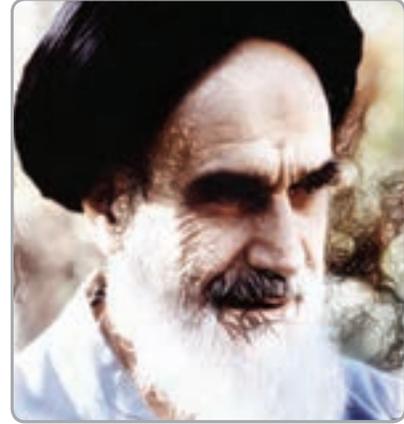
● نام تصویرهای زیر را بنویسید.

.....

.....

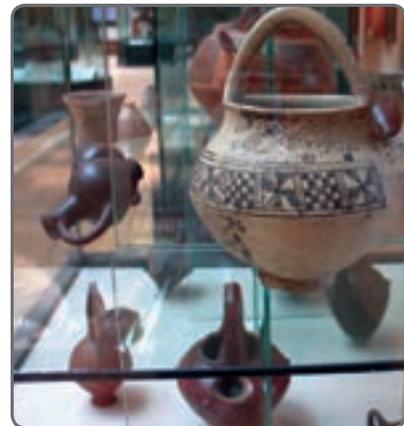
.....

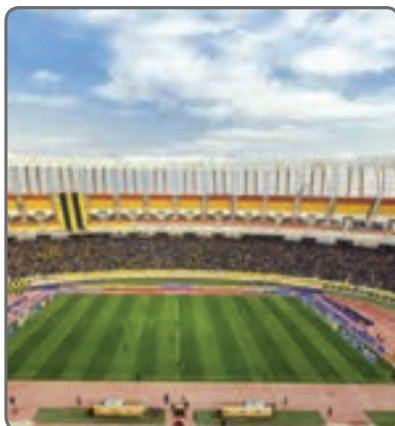
.....

.....

.....

.....

.....

.....

● در جاهای خالی کلمه‌ی مناسب بنویسید:

من به مسجد .....

علی و رضا درس .....

من و مادرم غذا .....

شما به گل‌ها آب .....

● برای نشانه‌های داده شده دو کلمه بنویسید.

.....
.....

ث ث

.....
.....

ص ص

.....
.....

ح ح

.....
.....

ق ق

.....
.....

ل ل

● در جاهای خالی کلمه ی مناسب بنویسید.

به کسی که سواد دارد ..... می گویند.

دانشمند یعنی کسی که ..... دارد.

به کسی که ادب ندارد ..... می گویند

باهنر یعنی کسی که ..... دارد.

● با کلمه های زیر جمله بنویسید.

.....: سحری:

.....: ثروتمند:

.....: دیدم:

.....: احترام:

.....: میهن:

.....: شهیدان:

● جاهای خالی را با (در- به- را- از- تا- و) کامل کنید.

امام خمینی (ره) ..... خواندن نماز ..... قرآن بسیار توجه می کردند و دوست

داشتند نماز خود ..... اول وقت بخوانند.

یک روز چند نفر ..... منزل امام جمع شده بودند ..... امام برای آن ها صحبت

کنند امام وقتی صدای اذان ظهر را شنیدند ..... جای خود بلند شدند و گفتند:

«اکنون وقت اذان ظهر است»

۴ جمله در مورد کلاس خود بنویسید.

● کلمه ها و ترکیب های زیر را بخوانید و بنویسید.

قطره ها - گنجشک ها - صدای غرّش - رعد و برق - لطف - رحمت - احساس - نعمت هایت

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

● با توجه به متن درس، ادامه ی متن را بنویسید.

آن روز، به هر سو .....

.....

.....

.....

.....

● کلمه ها و عبارت های زیر را با دقت بخوانید..

حوض - لباس گرم - رنگین کمان - رعد و برق - آدم برفی - لذت - صدای غرّش -
ستاره - فصل بهار

● کدام یک از کلمه های بالا در متن درس وجود دارد؟ آن ها را بنویسید.

.....

.....

● با عنوان درس اوّل، یک جمله بنویسید.

.....

● معنی واژه های زیر را از «واژه نامه» پیدا کنید و بنویسید.

.....	غَرش	.....	نمناک
.....	هرسو	.....	پراکنده ساخت
.....	سپاسگزارم	.....	نماین شد

● با توجه به تصویر، جمله ها را کامل کنید.

مداد زرد از مداد آبی ..... است.

مداد زرد از مداد قرمز ..... است.

مداد زرد ..... مداد است.

ماشین سفید از ماشین سبز ..... است.

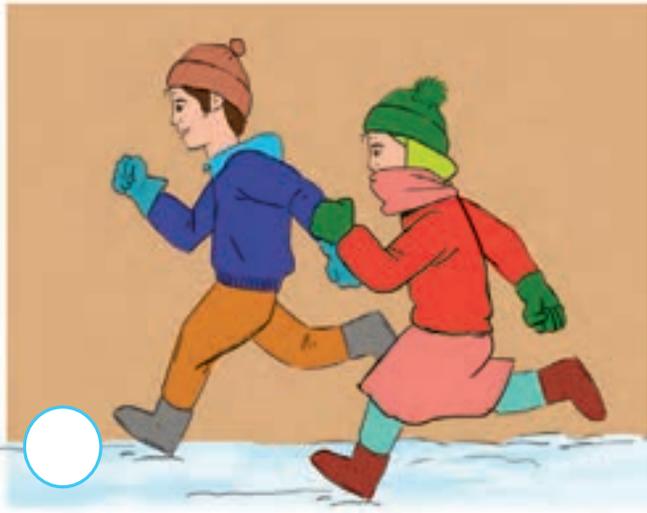

ماشین سفید از ماشین آبی ..... است.

ماشین سفید ..... ماشین است.

● به تصویرهای زیر نگاه کنید. با توجه به داستان تصویرها، آن‌ها را شماره گذاری کنید.

● حالا جمله های مربوط به هر تصویر را بنویسید.

.....

.....

.....

.....

● برای تصویر بالا یک موضوع انتخاب کنید و آن را بنویسید.

.....

● برای موضوع انتخاب شده یک متن بنویسید. (در چهار جمله)

.....

.....

.....

.....

لک لک ها بازمی گردند

درس دوم

املا و واژه آموزی

● کلمه ها و ترکیب های زیر را بخوانید و بنویسید.

مهاجرت - فرا رسیده است - جنگل بلوط - اجتماعی - دسته جمعی - طولانی - روییدن - مهاجر

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

● با توجه به متن درس جمله های زیر را کامل کنید.

لک لک ها پرندگانی هستند که زندگی ..... دارند. آن ها در کنار هم و روی

..... و ..... بلند روستاهای نزدیک ..... لانه می سازند.

لک لک ها ..... پرندگانی هستند که با نزدیک شدن بهار، به .....

.....

● با توجه به متن درس، در جاهای خالی کلمه ی مناسب بنویسید.

ط	گ گ	ل ل
.....	.....	.....
.....	.....	.....
ع ع ع	خ خ	ز
.....	.....	.....
.....	.....	.....

● معنی واژه های زیر را از «واژه نامه» پیدا کنید و بنویسید.

.....	رنگارنگ	.....	مهاجرت
.....	اشاره کرد	.....	در امان بمانند

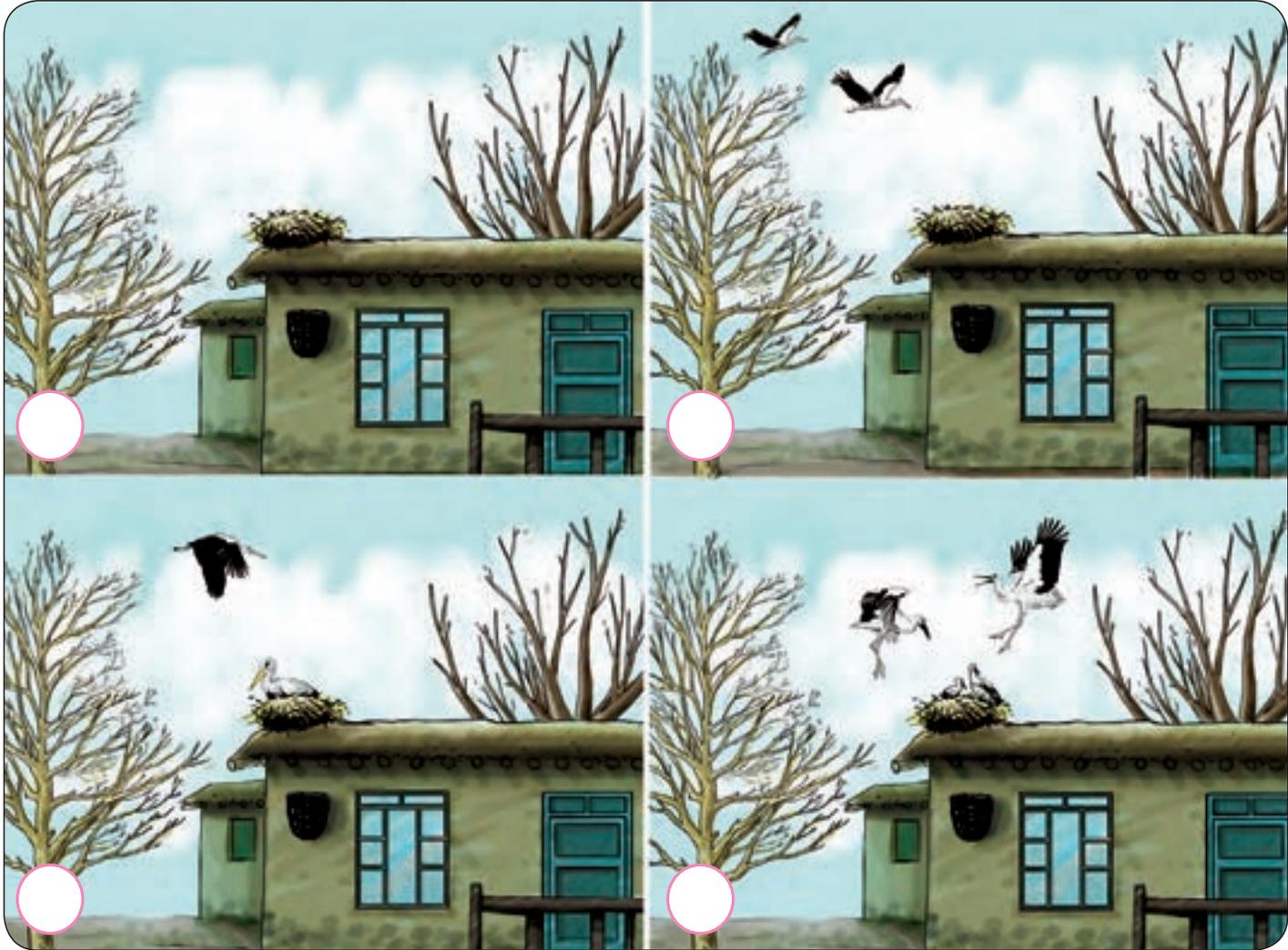
● با توجه به متن درس، جمله های درست را انتخاب کنید و علامت بزنید.

- وقتی هوا سرد می شود لک لک ها مهاجرت می کنند.
- لک لک ها روی زمین لانه می سازند.
- مهاجرت لک لک ها به صورت دسته جمعی است.
- سفر لک لک ها با خطر همراه است.

● جاهای خالی را با کلمه ی مناسب کامل کنید.

..... ما	من می روم
..... شما	..... تو
..... آن ها	..... او

● به تصویرهای زیر نگاه کنید. با توجه به داستان تصویرها، آن‌ها را شماره گذاری کنید.

● حالا جمله های مربوط به هر تصویر را بنویسید.

.....

.....

.....

● برای تصویر بالا یک موضوع انتخاب کنید و آن را بنویسید.

.....

● برای موضوع انتخاب شده یک متن بنویسید. (در چهار جمله)

.....

.....

.....

.....

● کلمه ها و ترکیب های زیر را بخوانید و بنویسید.

همسایه ای - اذیت - بی احترامی - عصبانی - تهیه کرد - عیادت - آمده اید - عذرخواهی

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

● با توجه به متن درس، جمله های زیر را کامل کنید.

آن مرد همسایه به حضرت محمد (ص) ..... می کرد.

یاران پیامبر(ص) از این کار مرد بسیار ..... می شدند.

پیامبر(ص) برای آن مرد همسایه ..... تهیه کرد و به .....

..... رفت.

مرد همسایه به خاطر رفتارهای بد از پیامبر(ص) .....

و از آن روز به بعد از یاران ..... پیامبر(ص) شد.

● با توجه به متن درس، جمله های درست را انتخاب کنید و علامت بزنید.

پیامبر(ص) در شهر مدینه زندگی می کرد.

مرد همسایه، پیامبر(ص) را بسیار اذیت می کرد.

پیامبر(ص) به عیادت مرد همسایه رفت.

یاران پیامبر از کار مرد همسایه ناراحت نشدند.

● معنی واژه های زیر را از «واژه نامه» پیدا کنید و بنویسید.

.....	عذرخواهی	.....	عیادت
.....	یاران		

● جاهای خالی را مانند نمونه با کلمه ی مناسب کامل کنید.

حضرت فاطمه (سلام الله علیها) در سن هجده سالگی از دنیا رفت.

حضرت فاطمه (بر او سلام باد) در سن هجده سالگی از دنیا رفت.

امام حسین (علیه السلام) امام سوم ما شیعیان است.

امام حسین ..... امام سوم ما شیعیان است.

حضرت محمد (صلی الله علیه و آله) با مردم مهربان بود.

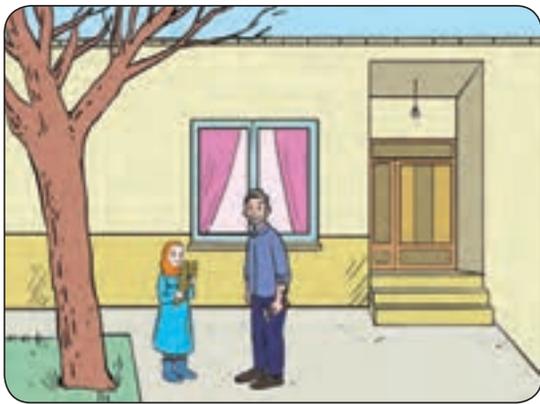
حضرت محمد ..... با مردم مهربان بود.

● داستان های مربوط به تصویرهای زیر را بنویسید.

.....

.....

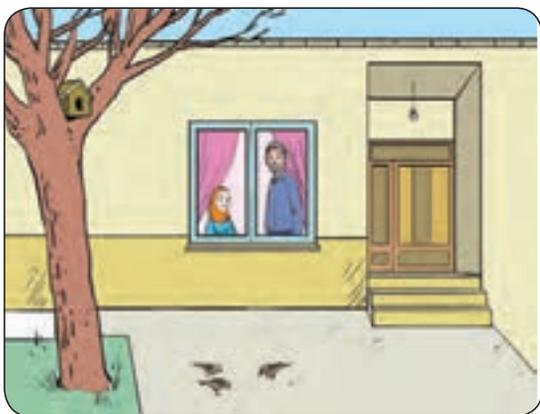
.....

.....

.....

.....

.....

.....

● برای تصویر بالا یک موضوع انتخاب کنید و آن را بنویسید.

.....

● برای موضوع انتخاب شده یک متن بنویسید. (در چهار جمله)

.....

.....

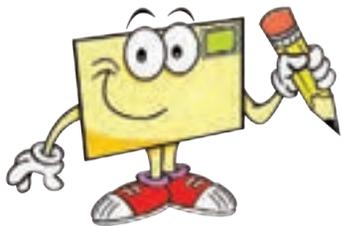
.....

.....

● بنویسید

ب   ب   ب   ب   ب   ب   ب   ب   ب   ب
 با   با   با   با   با   با   با   با   با   با
 د   د   د   د   د   د   د   د   د   د
 دا   دا   دا   دا   دا   دا   دا   دا   دا   دا

بابا آب داد.

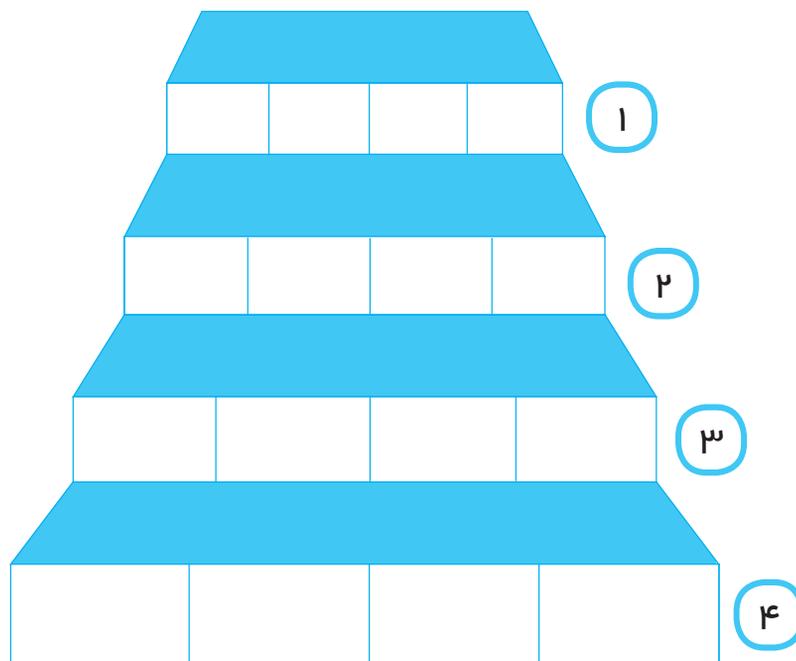
● جدول زیر را کامل کنید.

۲- در دریا زندگی می کند.

۱- نام پرنده ای مهاجر

۴- پرندگان در فصل ..... به آشیانه ی خود برمی گردند.

۳- نام پیامبر ما مسلمانان

● کلمه ها و ترکیب های زیر را بخوانید و بنویسید.

هیزم - شغالی - می نشینم - می گذشتند - توجّهی - ضعیف - اشتباهی - منتظر

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

● با توجه به متن درس، ادامه ی متن را بنویسید.

..... فردای آن روز

.....

.....

.....

..... برساند.

● کلمه ها و عبارت های زیر را با دقت بخوانید.

دریا - جنگل - هیزم - گرگ - ثروتمند - اشتباهی - پیرزنی - برکت - خانه - روباهی -
می نشینم - آسمان - منتظر

● کدام یک از کلمه های بالا در متن درس وجود دارد؟ آن ها را بنویسید.

.....

.....

● دو کلمه از کلمه های بالا را انتخاب کنید و با آن ها جمله بنویسید.

.....

.....

● معنی واژه های زیر را از «واژه نامه» پیدا کنید و بنویسید.

.....	ضعیف	.....	ماجرا
.....	برکت	.....	روزی
.....	بزرگان		

● جمله های زیر را کامل کنید.

از تو حرکت ..... .

مرغ همسایه ..... .

جوجه را آخر پاییز می شمارند یعنی ..... .

● جمله های زیر را مرتب کنید.

مردی- جنگل- در کنار- می کرد- زندگی

.....

کمک می کند- خدا- کارها- در

.....

شکار کرد- یک شیر- شغالی- را

.....

● به تصویرهای زیر نگاه کنید. کدام تصویر را دوست دارید؟ علامت بزنید.

● یک موضوع درباره ی آن تصویر بنویسید.

.....

● برای موضوع انتخاب شده یک متن بنویسید. (در چهار جمله)

.....

.....

.....

.....

● به تصویر بالا به دقت نگاه کنید.

● برای تصویر بالا یک موضوع انتخاب کنید و آن را بنویسید.

.....

● برای موضوع انتخاب شده یک متن بنویسید. (در چهار جمله)

.....

.....

.....

.....

● کلمه ها و ترکیب های زیر را بخوانید و بنویسید.

صفحه - شنیدنی - اطلاعات - علمی - مذهبی - افزایش - مطالعه - قصه ها

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

● متن درس را بی صدا بخوانید و جاهای خالی را با کلمه‌ی مناسب کامل کنید.

کتاب‌ها انواع گوناگونی دارند که می‌توان به کتاب‌های ..... ، ..... ،
..... و ..... اشاره کرد.

کتاب‌های ..... ما را با زندگی پیامبران، امامان و بزرگان دین آشنا
می‌کند.

کتاب خوب یار مهربانی است که .....
.....

● با توجه به متن درس، جمله‌های درست را انتخاب کنید و علامت بزنید.

کتاب بهترین دوست ما است.

کتاب‌های علمی، قصه‌های جالب برای ما بازگو می‌کند.

کتاب‌ها باعث افزایش دانش ما می‌شوند.

با مطالعه‌ی کتاب تاریخی با زندگی مردم در گذشته آشنا می‌شویم.

واژه‌ی «کتاب» چند بار در متن تکرار شده است؟ .....

با واژه‌ی کتاب یک جمله بنویسید.

.....

.....

● معنی واژه های زیر را از «واژه نامه» پیدا کنید و بنویسید.

اطلاعات	.....	افزایش	.....
بازگو	.....		

● با توجه به متن درس، کلمه ی زیر را با گذاشتن نشانه ی مناسب کامل کنید.

ا.....راف	م.....هبی	نشا.....
مطال.....ه	گ.....شته	اف.....ایش

● مانند نمونه کامل کنید

علی و پوریا و رضا	←	علی، پوریا و رضا
کیف و کفش و جوراب	←	.....
شیر و پلنگ و روباه	←	.....
ماشین و موتور و کامیون	←	.....

● یک کتاب داستان بخوانید و مشخصات آن را بنویسید.

تصویر کتاب	نام کتاب: نام نویسنده:
------------	-------------------------------

● در مورد این کتاب چهار جمله بنویسید.

.....

.....

.....

.....

● برای تصویر بالا یک موضوع انتخاب کنید و آن را بنویسید.

.....

● برای موضوع انتخاب شده یک متن بنویسید. (در چهار جمله)

.....

.....

.....

.....

● کلمه ها و ترکیب های زیر را بخوانید و بنویسید.

تحقیق - موضوع - جست و جو - جمع آوری - اینترنت - نشسته - مطالب - تصویرهای

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

● با توجه به متن درس، جمله های زیر را کامل کنید.

یکی از راه های ..... خواندن ..... است.

من در ..... یک کتاب درباره ی ..... کشور

ایران دارم.

امروزه یکی از ..... راه های دسترسی به ..... جست و جو .....

● کلمه ها و عبارت های زیر را با دقت بخوانید.

روستا – آداب و رسوم – تلویزیون – اطلاعات – کتابخانه – حیاط – اینترنت –
مذهبی – علمی – صفحه – دوستانم – موضوع

● کدام یک از کلمه های بالا در متن درس وجود دارد؟ آن ها را بنویسید.

.....
.....

● با توجه به متن درس، جاهای خالی را کامل کنید.

نشانه	کلمه	جمله
خوا	.....	.....
خا	.....	.....

● معنی واژه های زیر را از «واژه نامه» پیدا کنید و بنویسید.

.....	مطالب	.....	تحقیق کردن
.....	یادداشت کردم	.....	مشورت

● جاهای خالی را با کلمه ی مناسب کامل کنید.

- تو می توانی از این کتاب استفاده ..... .
- من با پدر و مادرم مشورت ..... .
- ما می توانیم مطالب خوبی را پیدا ..... .
- ..... در مورد کشور ایران صحبت کرد.

● مانند نمونه در جاهای خالی کلمه ی مناسب بنویسید.

نوشتاری	گفتاری	نوشتاری	گفتاری
.....	قندون	صبحانه	صبحونه
.....	خونه	.....	اومد

تو باید درس بخوونی تا باسواد بشی.

- تو باید درس ..... تا باسواد ..... .

● داستان زیر را با دقت بخوانید و سپس ادامه ی آن را بنویسید.

روزی روباهی از روستایی می گذشت. خروسی را دید. به او گفت: ای دوست من! پدرت را

خوب می شناسم. او خوش آواز بود. تو هم برایم بخوان.

خروس چشمانش را بست و شروع به خواندن کرد. روباه

.....

.....

.....

.....

.....

● برای هر یک از تصویرهای بالا یک جمله بنویسید.

.....

.....

.....

.....

● چه راه هایی را برای بدست آوردن اطلاعات می شناسید؟ (دو مورد) بنویسید.

.....

بنویسید

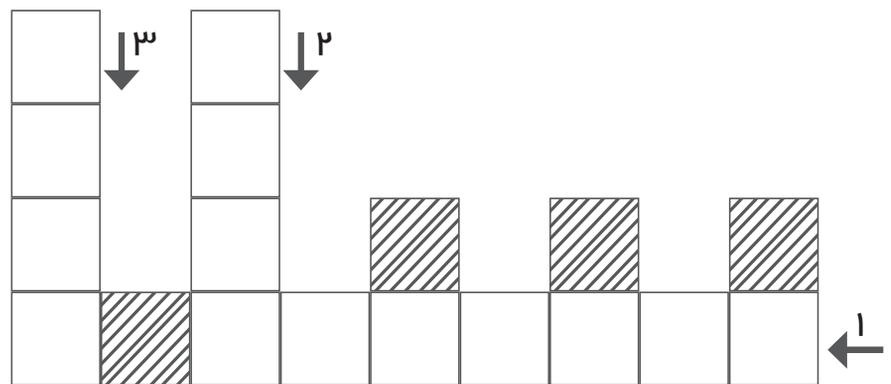
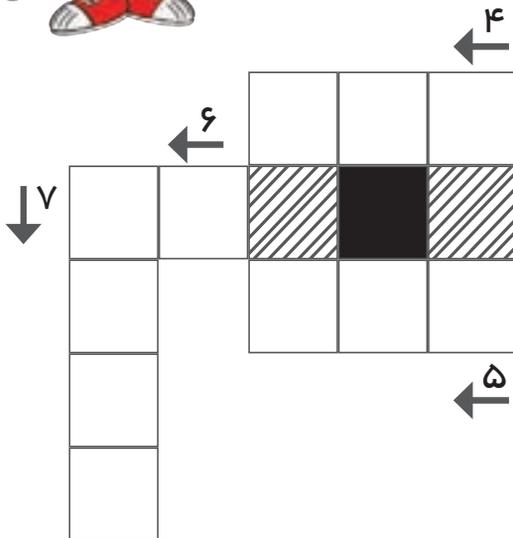
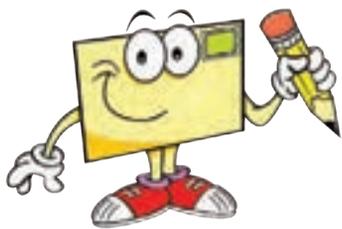
ز ز ز ز ز ز ز

ن ن ن ن ن ن ن

نا نا نا نا نا نا نا

یا نان داد

جدول زیر را کامل کنید.

۲- از توحركت از خدا .....

۴- به ما روزی می رساند.

۶- راست نیست

۱- یکی از راههای دسترسی آسان به اطلاعات

۳- بهترین دوست ماست

۵- زن نیست

۷- جایی که درخت در آن زیاد است.

● کلمه ها و ترکیب های زیر را با دقت بخوانید و بنویسید.

پهناور - کویرهای سوزان - وسیع - عشایر دلاور - جنگیدند - شالیزار - شهریار - زحمتکش

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

● با توجه به متن درس، ادامه ی متن را بنویسید.

..... من ایرانم سرزمین مردمان

.....

.....

.....

● با توجه به متن درس به پرسش های زیر پاسخ دهید.

..... نام دو رود ایران را بنویسید: .....

..... نام یک دانشمند ایرانی را بنویسید: .....

● یکی از جمله هایی که با «من ایرانم» شروع شده است را انتخاب کنید و بنویسید.

.....

.....

● معنی واژه های زیر را از «واژه نامه» پیدا کنید و بنویسید.

.....	سوزان	.....	ایرانم
.....	وسیع	.....	پهناور

● جاهای خالی را کامل کنید.

- خواننده به کسی می گویند که .....
- گوینده به کسی می گویند که .....
- به کسی که چیزی را می شنود ..... می گویند.
- به کسی که چیزی را می نویسد ..... می گویند.

● با کلمه های زیر جمله بنویسید.

من: .....

تو: .....

او: .....

● نامه ی زیر را بخوانید و جواب آن را در چند خط بنویسید.

به نام خدا

دوست خوبم سلام. امیدوارم که حالت خوب باشد.

من با پدر و مادرم در یک روستای سرسبز زندگی می کنم. من و خواهر کوچکم در یک مدرسه درس می خوانیم. پدرم هر روز صبح زود به مزرعه می رود و در آن جا کار می کند. من هم در روزهای تعطیل در مزرعه به او کمک می کنم. دلم برایت تنگ شده است و دوست دارم که همراه خانواده ات به روستای ما بیایی و از روستای زیبای ما دیدن کنی. منتظر جواب نامه ی تو هستم. «خدا نگهدار»

دوست تو: .....

نامه ی من به دوستم

● برای تصویر بالا، یک موضوع انتخاب کنید و آن را بنویسید.

.....

● برای موضوع انتخاب شده یک متن بنویسید. (در چهار جمله)

.....

.....

.....

.....

تمرینات دوره ای ۱

۱- در جمله های زیر، کلمه های مشخص شده را با حروف مناسب کامل کنید.

لک لک ها زندگی (اجتما...ی) دارند. آن ها در کنار هم (زندگ...ی) می کنند و به (....ورت) گروهی غذا می خورند.

کنار (....وض) ایستادم بوی خاک (با...چه) فضا را پر کرده بود.

۲- معنی واژه های زیر را بنویسید.

..... یادداشت کردم

..... پهناور

..... ضعیف

..... ایرانم

..... هرسو

..... یاران

۳- به جای واژه های مشخص شده، معنی آن را قرار دهید و جمله ها را دوباره بنویسید.

لک لک ها به جاهای گرم مهاجرت می کنند. ....

مرد همسایه از پیامبر (ص) عذرخواهی کرد. ....

۴- جمله های زیر را کامل کنید.

من لباس پوشیدم. .....
لباس پوشیدیم. ....
تو لباس .....
لباس پوشیدید. ....
او لباس .....
آن ها لباس .....
.....

۵- در جاهای خالی کلمه ی مناسب را انتخاب کنید و بنویسید.

شیر ..... حیوان جنگل است. (قوی تر - قوی ترین)
فصل زمستان از فصل پاییز ..... است. (سردتر - سردترین)
تابستان ..... فصل سال است. (گرم تر - گرم ترین)
علی ..... دانش آموز کلاس است. (بلند تر - بلند ترین)

۶- معنی ضرب المثل «مرغ همسایه غاز است» را انتخاب کنید و علامت بزنید.

الف) نتیجه هر کاری آخرش مشخص می شود.

ب) کسی که قدر آن چه را که دارد نمی داند.

ج) اگر انسان تلاش کند خداوند به او روزی می دهد.

۷- متن زیر را بخوانید و از علامت های (. ! ؟) استفاده کنید.

آن روز معلّم از بچه ها خواست تا انشای خود را بخوانند..... زهرا..... مریم و فاطمه به ترتیب انشای خود را خواندند..... آموزگار گفت: «آفرین بچه ها! چه انشاهای خوبی..... سپس از بچه ها پرسید: «آیا دانش آموز دیگری هم می خواهد انشای خود را بخواند.....» سارا دست خود را بلند کرد.

معلّم از سارا خواست تا انشای خود را بخواند.....

۸- کلمه های زیر را به جمله ی مربوط به آن وصل کنید.

کسی که می شنود.

نویسنده

کسی که می نویسد.

خواننده

کسی که می خواند.

شنونده

۹- متن زیر را به شکل نوشتاری بنویسید.

وقتی محمّد شعرش رو خوند، همه ی بچه هایی که اومده بودن، اونو تشویق کردن.

.....

.....

پدر به خونه اومد و دستانش را شست.

.....

کلمه ها و ترکیب های زیر را با دقت بخوانید و بنویسید.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

A series of 15 horizontal dotted lines spanning the width of the page, providing a template for handwriting practice.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

● کلمه ها و ترکیب های زیر را با دقت بخوانید و بنویسید.

عظمت - سرود ملی - احترام - جمهوری اسلامی - فروغ - استقلال - پاینده مانی - می خوانیم

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

● با توجه به متن درس، جمله های زیر را کامل کنید.

سرود ملی نشانه ی ..... و ..... هر کشور
است.

• مردم به سرود ملی کشور خود .....

یکی از پیام های سرود ملی ..... درباره ی .....
است.

• سر زد از .....

● با توجه به متن درس جدول زیر را کامل کنید.

					با
					م
					فا
					آ
					ج

«سرود ملی» چند بار در متن درس تکرار شده است؟
.....

با «سرود ملی» یک جمله بنویسید.

.....

● معنی واژه های زیر را از «واژه نامه» پیدا کنید و بنویسید.

.....	سرزد	.....	عظمت
.....	فروغ	.....	خوران
.....	پاینده	.....	فرّ
.....	جاودان		

● جاهای خالی را کامل کنید.

• نیکوکار یعنی کسی که .....

• ورزشکار یعنی کسی که .....

به کسی که به دیگران کمک می کند ..... می گویند.

به کسی که به دیگران ستم می کند ..... می گویند.

● با کلمه های زیر جمله بنویسید.

دیروز: .....

امروز: .....

فردا: .....

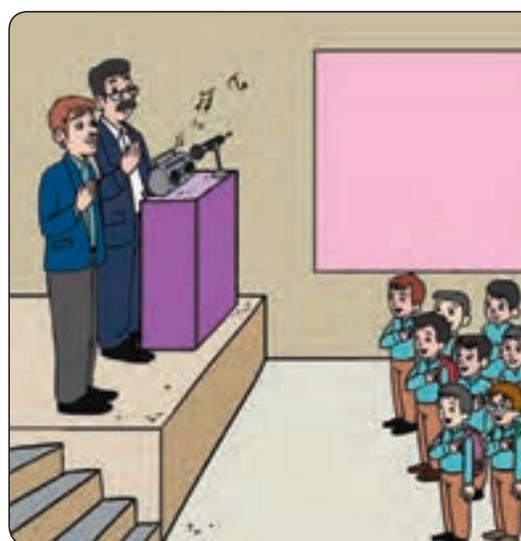
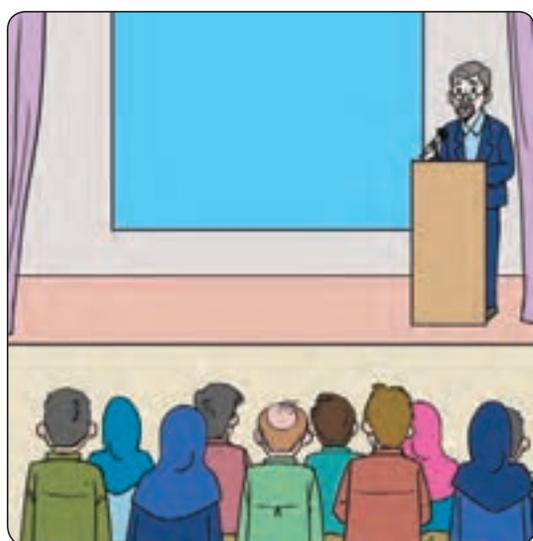
نگارش

● گزارشی از یک بازدید یا گردش علمی خود بنویسید.

Handwriting practice area with ten sets of horizontal dotted lines.

● به تصویرهای زیر نگاه کنید.

● برای هر یک از تصویرهای بالا یک جمله بنویسید.

..... ۱-

..... ۲-

..... ۳-

..... ۴-

● بنویسید

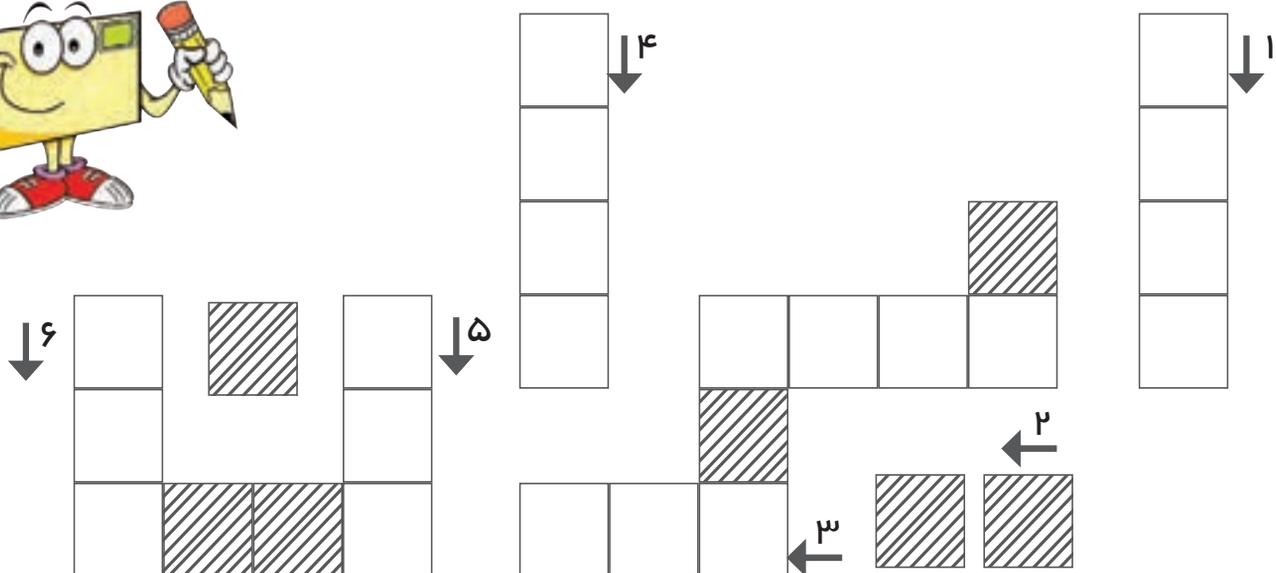
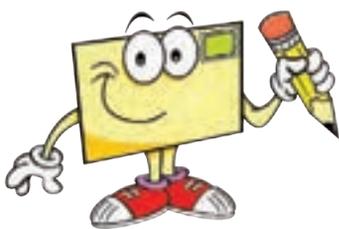
ر - - - - - ر - ر - ر - ر - ر - ر - ر - ر -

آرد - - - - - آرد - آرد - آرد - آرد - آرد -

بار - - - - - بار - بار - بار - بار - بار -

باد - - - - - باد - باد - باد - باد - باد -

● جدول زیر را کامل کنید.

۱- نام یکی از دانشمندان ایرانی   ۲- جایی در زمین که بسیار گرم و سوزان است.

۳- ما دانش آموزان ..... می خوانیم   ۴- ماه پیروزی انقلاب اسلامی ایران

۵- با شنیدن سرود ..... از جای خود بلند می شویم

۶- سرزد از ..... مهر خاوران

● کلمه ها و ترکیب های زیر را بخوانید و بنویسید.

گلدسته - مهمی - حتماً - تنگدست - می شناسی - اجابت می کند - عنوان - پهلوان

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

● با توجه به متن، جمله های زیر را کامل کنید.

صدای اذان صبح از ..... به گوش می رسید.

حتماً این پیرزن ..... و ..... است

مادر جان ..... نباش، خدا، ..... را می شنود و ..... می کند.

او بسیار ..... و ..... بود و به همه کمک می کرد. نام او همیشه

..... یک پهلوان بزرگ در .....

● چهار کلمه از درس که نشانه ی (گ گ) دارند را بنویسید و با آن ها جمله بنویسید.

.....

.....

.....

.....

● مخالف کلمه های زیر را بنویسید.

بیرون: .....

نزدیک: .....

گریه: .....

ناراحتی: .....

بزرگ: .....

زیاد: .....

● معنی واژه های زیر را از «واژه نامه» پیدا کنید و بنویسید.

.....	اجابت می کند	.....	پهلوان
.....	جوانمرد	.....	تنگدست

● دو کلمه که صدای آخر آن (ا) دارند را بنویسید.

.....	.....
-------	-------

● متن زیر را بخوانید و به پرسش های زیر پاسخ دهید.

علی کیف خود را برداشت و به طرف مدرسه حرکت کرد. او می خواست هر چه زودتر به مدرسه برسد تا از دوست خود عذرخواهی کند. علی دیروز مداد خود را گم کرده بود. او فکر می کرد که رضا آن را برداشته است ولی وقتی به خانه آمد متوجه شد که مدادش در کیفش است.

علی چه چیزی را گم کرده بود؟ .....

چرا علی می خواست زودتر به مدرسه برود؟ .....

● از دو موضوع زیر، یکی را به دلخواه انتخاب کنید و در مورد آن یک انشاء بنویسید.

خانه ی من

دریا

.....

.....

.....

.....

.....

.....

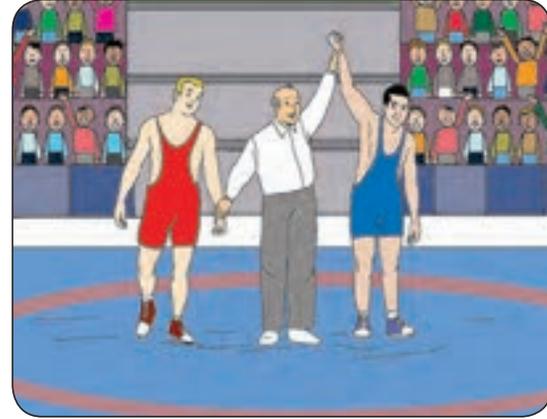
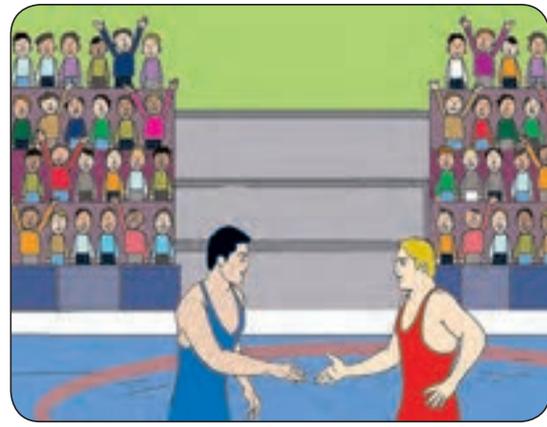
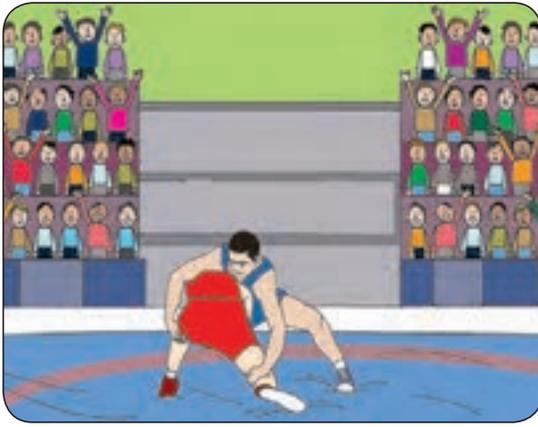
.....

.....

.....

.....

.....

● به تصویرهای بالا به دقت نگاه کنید.

برای تصویر بالا یک موضوع انتخاب کنید و آن را بنویسید.

.....

● برای موضوع انتخاب شده یک متن بنویسید.

.....

.....

.....

.....

● کلمه ها و عبارت های زیر را با دقت بخوانید و بنویسید.

جبار باغچه بان - منتظر - می خواستند - کودکان - صبر - نشاطی - آزمون - می نویسند

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

● دو خط اول متن درس را بخوانید و بنویسید.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

● چهار کلمه از متن درس پیدا کنید که آخر آن نشانه ی (ن ن) دارند. بنویسید.

.....

.....

.....

.....

● با توجه به متن درس، کلمه ها را با نشانه های مناسب کامل کنید.

نشا...ی

با...چه بان

ت...جَب

متن...ر

شرو....

آ...مون

م...لم

جم....

● کلمه های هم معنی را با توجّه به واژه نامه به هم وصل کنید.

☐ آزمون	☐ کسی که نمی شنود
☐ ایجاد کرد	☐ شگفتی
☐ ناشنوا	☐ امتحان
☐ تعجب	☐ به وجود آورد
☐ نشاط	☐ شادابی

● به اول هر کلمه «نا» اضافه کنید و جاهای خالی را با کلمه ی مناسب کامل کنید.

- ..... ← ← نا + شنوا
..... ← ← کسی که
- ..... ← ← نا + آرام
..... ← ← کسی که
- ..... ← ← نا + درست
..... ← ← چیزی که

● هر جمله را به علامت مناسب آن وصل کنید.

☐ !	☐ جبار باغچه بان، اولین کودکان را در تبریز ایجاد کرد
☐ .	☐ کودکان ناشنوا چگونه حرف می زنند
☐ ?	☐ چه معلّم مهربانی

● ادامه ی داستان های زیر را بنویسید:

..... زنگ خانه به صدا درآمد. فاطمه

.....

.....

.....

.....

• .....

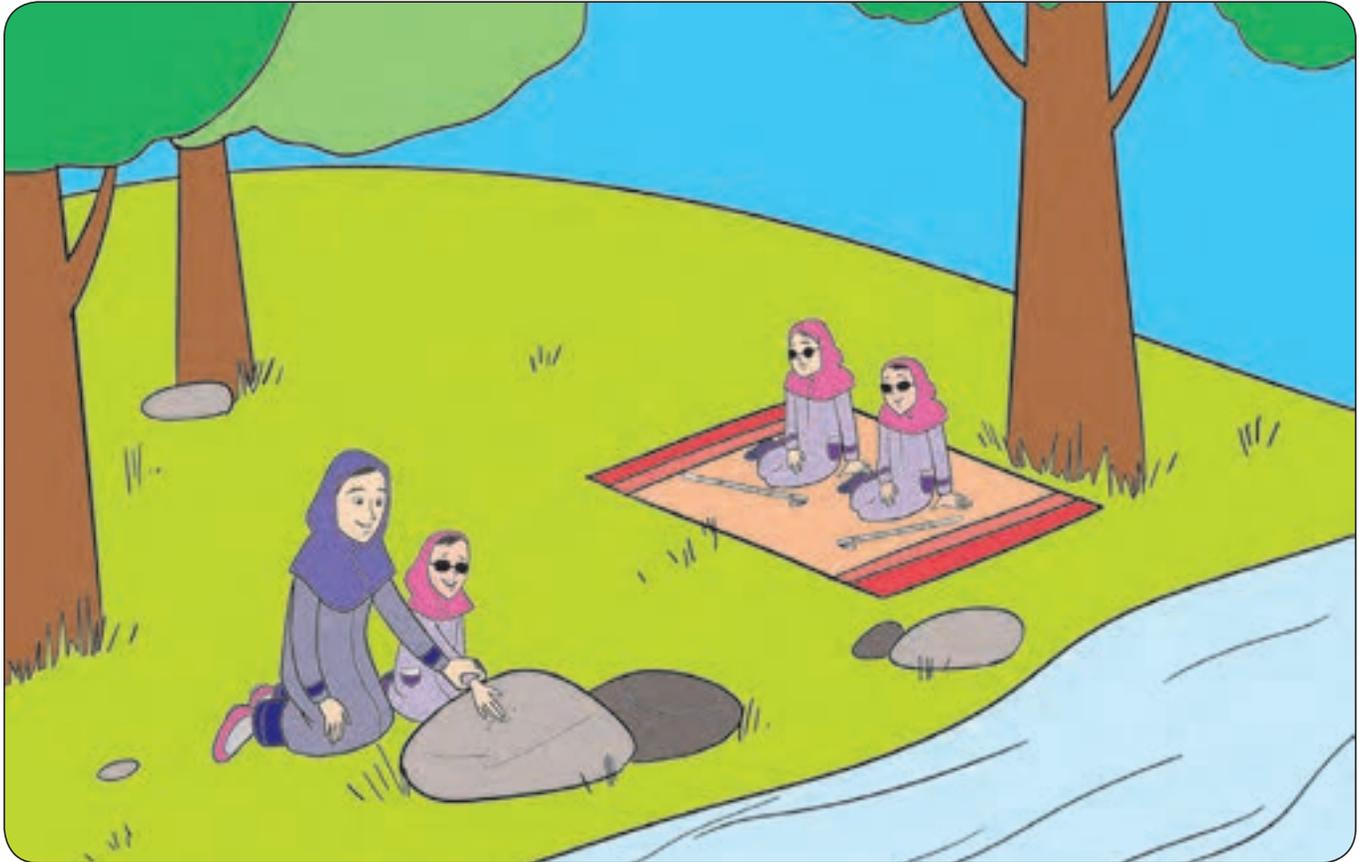
..... آن روز قرار بود بچه های مدرسه ی امام رضا (ع) به مناسبت روز درختکاری

.....

.....

.....

• .....

● به تصویر بالا به دقت نگاه کنید.

● در مورد تصویر بالا یک متن بنویسید.

● کلمه ها و ترکیب های زیر را بخوانید و بنویسید.

خلبان - بغداد - نیروی هوایی - هواپیما - عملیات - پالایشگاه - از خودگذشتگی - تیراندازی کرد

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

● با توجه به متن درس، کلمه های زیر را با نشانه های مناسب کامل کنید.

در روز، (برگ.....اری) جلسه چند هواپیمای جنگی به (.....مت) بغداد پرواز کردند.

آن ها از (مر.....) عبور کردند و به (ب.....داد) رسیدند.

عبّاس با از (خودگ.....شتگی) از (برگ.....اری) جلسه جلوگیری کرد.

● کلمه ها و عبارت های زیر را با دقت بخوانید.

دلاور – دوستان – خلبانان – عملیات – تانک – تهران – ضعیف – شهادت –

آزمایشگاه – هواپیما – شجاعت – دریا

● کدام یک از کلمه های بالا در متن درس وجود دارد، آن ها را بنویسید.

.....

.....

● دو کلمه از متن درس انتخاب کنید و با آن ها جمله بنویسید.

کلمه	جمله
.....	.....
.....	.....

● معنی واژه های زیر را از «واژه نامه» پیدا کنید و بنویسید.

.....	بغداد	.....	دلاور
		.....	از خود گذشتگی

● جاهای خالی را با کلمه ی مناسب کامل کنید.

تبریز + ی ← ..... ← کسی که اهل ..... است

تهران + ی ← ..... ← کسی که .....

به کسی که اهل کاشان است ..... می گویند.

به کسی که اهل یزد است ..... می گویند.

● مرتب کنید و بنویسید.

حمله کردند- به- آن ها- بغداد

.....

آن ها- عبورکردند- مرز- از

.....

شهادت- او- رسید- به

.....

● در مورد یکی از شهدای شهر خود تحقیق کنید و بنویسید.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

● به تصویر بالا به دقت نگاه کنید.

● برای تصویر بالا یک موضوع انتخاب کنید و آن را بنویسید.

.....

● برای موضوع انتخاب شده یک متن بنویسید.

.....

.....

.....

.....

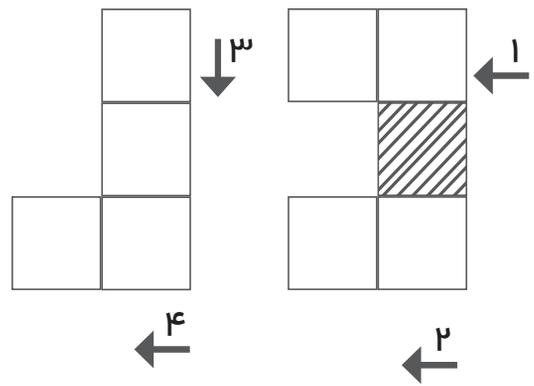
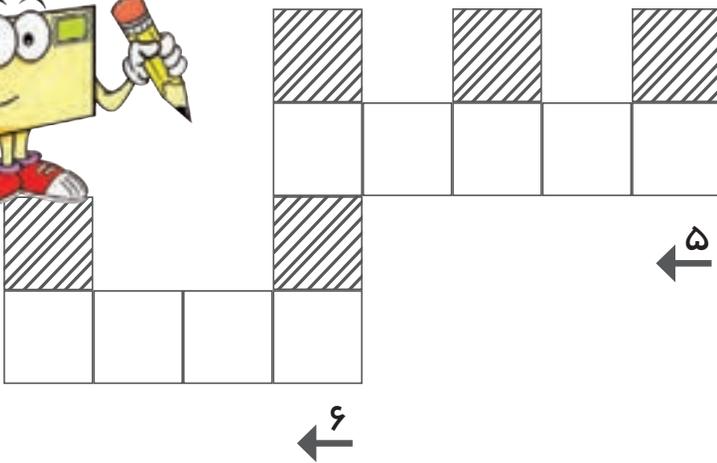
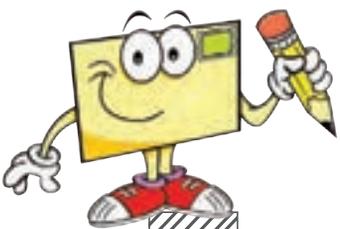

● بنویسید

س - س - س - س - س - س - س - س - س - س
م - م - م - م - م - م - م - م - م - م
با - با

مادرِ مادامِ داد.

● جدول زیر را کامل کنید.

۴- از آن وارد می شویم

۱- او در این راه ..... شهادت رسید

۵- نام پهلوان بزرگ ایران

۲- با آن راه می رویم

۶- نام کوچک شهید دوران

۳- پوریا با پهلوانی از ..... مبارزه کرد

● کلمه ها و عبارت های زیر را با دقت بخوانید و بنویسید.

فردوسی - زال - سهراب - گذشتگان - علاقه مند - قهرمانان - شاهنامه - مطالعه می کرد

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

● متن درس را بی صدا بخوانید و به پرسش های زیر پاسخ دهید.

۱- فردوسی در کدام شهر به دنیا آمد؟ .....

۲- نام اثر بزرگ فردوسی را بنویسید؟ .....

۳- دو کلمه که نشانه ی (ق ق) دارند را بنویسید؟ .....

.....

۴- یک کلمه که نقطه ندارد را بنویسید؟ .....

● با توجه به متن درس، جمله های درست را انتخاب کنید و علامت بزنید.

فردوسی یکی از دانشمندان بزرگ است.

فردوسی با فرهنگ و تمدن ایران آشنایی داشت.

شاهنامه با شعرهای خود، زبان فارسی را دوباره زنده کرد.

هفت خان از داستان های کتاب گلستان است.

● مخالف کلمه های زیر را بنویسید.

..... کودکی:

..... بزرگ:

..... زیبا:

..... قدیم:

● معنی واژه های زیر را با توجه به واژه نامه وصل کنید.

- آموختن ○ هفت مرحله
○ رسوم ○ یاد گرفتن
○ هفت خان ○ پرنده ی افسانه ای
○ سیمرغ ○ جمع رسم

● مانند نمونه کامل کنید.

- نویسنده + ان ← نویسندگان ← نویسنده ها
گوینده + ان ← ..... ← .....
خواننده + ان ← ..... ← .....

● جمله های زیر را با کلمه ی مناسب کامل کنید.

- من و زهرا به مسجد .....
..... به مسجد می رویم.
پوریا و پارسا به مسجد .....
..... به مسجد می روند.

نگارش

گزارشی از یک روز تعطیل خود بنویسید.

● به تصویر بالا به دقت نگاه کنید.

● داستان تصویر بالا را بنویسید.

کلمه ها و ترکیب های زیر را بخوانید و بنویسید.

طوفان شدیدی - بیفتم - تحمّل کن - بایستد - کاجستان - روییده - ببخش - بگذارند

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

● متن درس را بی صدا بخوانید و سه خط آخر درس را بنویسید.

.....

.....

.....

.....

● کلمه ها و عبارت های زیر را با دقت بخوانید.

کاج - پرستو - روئیده - روستا - چوپان - برگ - بیفتم - ریشه ها - زمستان - کاجستان

● کدام یک از کلمه های بالا در متن درس وجود دارد؟ آن ها را بنویسید.

.....

.....

● با دو کلمه ی بالا جمله بنویسید.

.....

.....

● معنی واژه های زیر را از «واژه نامه» پیدا کنید و بنویسید.

.....	تحمل	.....	روییده بود
.....	کاجستان	.....	طوفان

● در جاهای خالی کلمه ی مناسب بنویسید.

کاج + ستان ← ..... ← جایی که .....
گل + ستان ← ..... ← جایی که .....
کودک + ستان ← ..... ← جایی که .....

● مرتب کنید و بنویسید.

کاج- از- ریشه ی- بیرون بود- خاک

.....

تحمل کن- چند- من- روز- را

.....

آن ها- بودند- دوستان- مهربانی

.....

نگارش

یکی از داستان های درس تفکر و پژوهش را به دلخواه انتخاب کنید و خلاصه ی آن را بنویسید.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

● برای تصویر بالا یک موضوع انتخاب کنید و آن را بنویسید.

.....

● برای موضوع انتخاب شده یک متن بنویسید.

.....

.....

.....

.....

۱- در جمله های زیر کلمه های مشخص شده را با حروف کامل کنید.

سرود ملی هر کشور، نشانه ی (ع...مت) و بزرگی آن کشور است. مردم به سرود ملی (ا...ترام) می گذارند.

(پور...ا) با خود گفت: (حتم...) این پیرزن (تن...دست) و نیازمند است.

کودکان ناشنوا (شرو...) به خواندن و (نو...تن) کردند.

از داستان های (شا...نامه) می توان به (ز...ل) و (سیمر...) اشاره کرد.

۲- معنی کلمه های زیر را بنویسید.

ایرانی	کسی که .....
تهرانی	.....
همدانی	.....

با یکی از کلمه های بالا جمله بنویسید.

.....

۳- مانند نمونه، واژه‌ها را کنار هم قرار دهید و هر تعداد که می‌توانید واژه‌ی جدید بسازید.

نیکو	کتاب	پیر	جوان
مرد	کار	زن	خانه

نیکوکار - .....

.....

۴- در جاهای خالی کلمه‌ی مناسب بنویسید.

..... ←	کوه + ستان
..... ←	کاج + ستان
..... ←	پرنده + ان
..... ←	دونده + ان

۵- برای کلمه ی داده شده، دو جمله بنویسید.

ناشنوا:.....

.....

۶- مانند نمونه انجام دهید.

کلمه	جمله
بادِ پاییزی	باد پاییزی شروع به وزیدن کرد.
آسمانِ	
کوهِ	
گلِ	

۷- نامه ای به معلم خود بنویسید و از او تشکر کنید.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

بنویسید

س س س س س س س س س س

س س س س س س س س س س

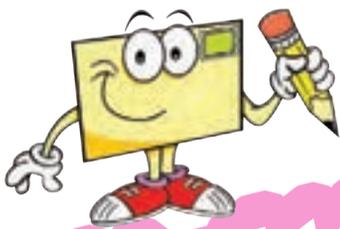
من درس دارم.

رنگ کنید.

نشانه های یک نقطه را قرمز کنید.

نشانه های دو نقطه را آبی کنید.

نشانه های سه نقطه را زرد کنید.

دوستان کلاس ششمی

ذ	ب	ز
ن		ب

ش
چ
ش

ت	ق
قا	ز
ت	ق

ظ	فا	ج	ز
---	----	---	---

چ	چ	چ
---	---	---

ج
ب
خ

ش	چ
---	---

ث	ج
---	---

ق					
ت					
ق	ت	ق			
ق	ض	ظ	ش	ن	ث

ش	چ
---	---

ث	چ
---	---

ق	ت
ت	ق